23.11.2026

“Mała” nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Ramowy program

1. “Mała nowelizacja” a zmiany w systemie zlecania zadań publicznych
2. Nowy katalog sfer zadań publicznych z art. 4
3. Wsparcie a powierzenie realizacji zadania publicznego - skutki zmian zasad wnoszenia wkładu dla planowania zlecenia zadania publicznego
4. Konkurs a inne tryby przewidziane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - kiedy wybrać konkurs
5. Tryb 19 a) kiedy i jak stosować po nowelizacji

Od kiedy obowiązuje“mała nowelizacja”

Zmiany wchodzą w życie od 1 września 2026

1. Zmiany w katalogu art. 4 ust.1
2. Zasady wnoszenia wkładu do zadań publicznych art. 5 ust. 4a i 4b
3. Zmiany w zakresie art.15
4. Zmiany w trybie art. 19a)

Data nieznana :)

Zmiany Rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu Pożytku Publicznego we wzorach ofert,umów i sprawozdań - czekamy :)

Zmiany wchodzą w życie od 1 stycznia 2027

Dzień Społeczeństwa Obywatelskiego i odznaka „Za Zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego”

Regulacja zasad finansowania Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Co zmienia “mała nowelizacja” -art. 4

Pkt. Art. 4 ust. 1	Do 31 sierpnia 2026	Od 1 września 2026	Charakter zmiany
Pkt 15	„działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży”	„działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym pracy z młodzieżą oraz wypoczynku dzieci i młodzieży”	Doprecyzowanie i rozszerzenie o pracę z młodzieżą
Pkt 23	„ratownictwa i ochrony ludności”	„ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej”	Rozszerzenie o obronę cywilną

Co zmienia “mała nowelizacja” - źródło wkładu

Wsparcie a powierzenie

Zlecanie zadań publicznych -nowelizacja

Art. 5. 4a. W przypadku zlecania realizacji zadania publicznego w formie, o której mowa w ust. 4 pkt 2, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 zapewniają **wkłady rzeczowe lub osobowe** służące realizacji tego zadania.

Jeżeli organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego dopuszcza taką możliwość, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 **mogą dokonać zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł.**

Informację o dokonaniu zastąpienia wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi zawiera się w ofercie realizacji zadania publicznego.

Konkurs a inwestycje i wymagany wkład

Art. 5 ust. 4 b

W przypadku dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 zapewniają środki finansowe własne lub środki finansowe pochodzące z innych źródeł, służące realizacji tych inwestycji.

Nowa klasyfikacja wydatków majątkowych

Zmienia się podejście do wydatków majątkowych. Odchodzi się od traktowania wartości środka trwałego jako podstawowego kryterium klasyfikacji.

Wydatki inwestycyjne dotyczą nakładów na niefinansowe aktywa trwałe, niezależnie od ich wartości.
Wyodrębniono m.in. podziałki dotyczące:

- nabycia środków trwałych i ich ulepszenia;
- wytworzenia środków trwałych i ich ulepszenia.

Dla księgowości i budżetu projektu: sposób ujęcia kosztu powinien być spójny z charakterem wydatku oraz klasyfikacją stosowaną przez zleceniodawcę.

Wkład a charakter dotacji

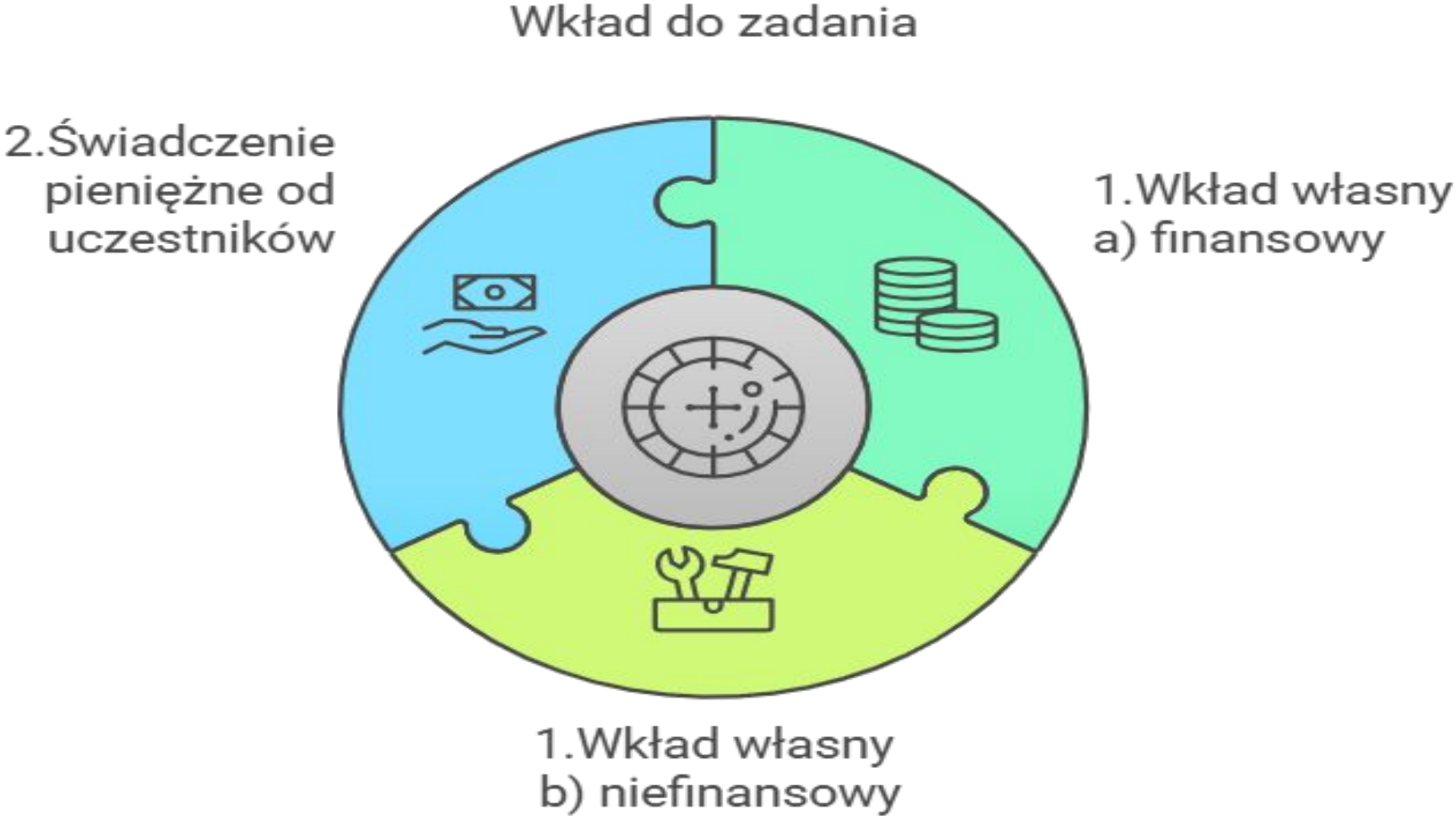
Obszar	Zadania BIEŻĄCE	Zadania INWESTYCYJNE (art. 5 ust. 4b)
Wymóg wkładu własnego	**Wsparcie %** (JST określa % wkładu)	**Wsparcie** % (JST określa % wkładu)
Charakter wkładu	NGO określa charakter a JST może dopuścić zamianę wkładu niefinansowego na finansowy	**Wyłącznie finansowy** (pieniężny)

Nowa klasyfikacja wydatków majątkowych

Wydatek	Jak go rozumieć po zmianie?
Zakup krzeseł, materiałów plastycznych, papieru, jednorazowych materiałów na warsztaty	Co do zasady wydatek bieżący – są to materiały lub wyposażenie, które nie tworzą środka trwałego
Zakup projektora za 6 000 zł, jeżeli jest przyjęty jako środek trwały	Może być wydatek majątkowy, mimo że kosztuje mniej niż 10 000 zł
Zakup sprzętu nagłośnieniowego za 8 000 zł	Może być wydatkiem majątkowym, jeśli stanowi środek trwały
Budowa wiaty, zakup i trwałe zamontowanie urządzeń na placu rekreacyjnym	Wydatek majątkowy – powstaje lub jest wytwarzany składnik majątku trwałego
Odmalowanie sali, drobna naprawa, wymiana zużytej części bez ulepszenia	Zasadniczo wydatek bieżący – jest to remont lub bieżące utrzymanie
Modernizacja pomieszczenia, która podnosi standard użytkowy i zwiększa jego wartość	Może być wydatkiem majątkowym jako ulepszenie środka trwałego

Ogłoszenie konkursowe - elementy rekomendowane

Wkład a wkład własny

Ogłoszenie konkursowe - elementy rekomendowane (wkład a wkład własny) obecnie obowiązujący

V.B Źródła finansowania kosztów realizacji zadania			
Lp.	Źródło finansowania kosztów realizacji zadania	Wartość [PLN]	Udział [%]
1.	Suma wszystkich kosztów realizacji zadania		100
2.	Planowana dotacja w ramach niniejszej oferty		
3.	Wkład własny[5]		
3.1.	Wkład własny finansowy		
3.2.	Wkład własny niefinansowy (osobowy i rzeczowy)		
4.	Świadczenia pieniężne od odbiorców zadania		

Ogłoszenie konkursowe - elementy rekomendowane (wkład a wkład własny)

PROJEKT

Lp.	Źródło finansowania kosztów realizacji zadania publicznego		Wartość (w zł)
1.	Suma wszystkich kosztów realizacji zadania publicznego		
2.	Planowana dotacja w ramach oferty		
3.	Wkład własny ogółem, w tym:		
	3.1	Wkład osobowy	
	3.2	Wkład rzeczowy	
	3.3	Środki finansowe własne oferenta lub środki finansowe pochodzące z innych źródeł, które będą wykorzystane do realizacji zadania publicznego[8]	
	3.4	Świadczenia pieniężne od odbiorców zadania publicznego[8]	

Obowiązujący

V.B Źródła finansowania kosztów realizacji zadania			
Lp.	**Źródło finansowania kosztów realizacji zadania**	**Wartość [PLN]**	**Udział [%]**
1.	Suma wszystkich kosztów realizacji zadania		100
2.	Planowana dotacja w ramach niniejszej oferty		
3.	Wkład własny5)		
3.1.	Wkład własny finansowy		
3.2.	Wkład własny niefinansowy (osobowy i rzeczowy)		
4.	Świadczenia pieniężne od odbiorców zadania		

Zapis ogłoszenia konkursowego -stary

Stary zapis

1.Zadanie zlecane jest w formie wsparcia . Wysokość udzielonej dotacji z budżetu gminy/miasta nie może przekroczyć **…%** całkowitych kosztów zadania.

2.Wkład oferenta może pochodzić z :

a. wkładu własnego finansowego
b. wkładu własnego osobowego,
c. wkładu własnego rzeczowego
d. świadczenia pieniężne od odbiorców zadania

Nowy zapis

1.Zadanie zlecane jest w formie wsparcia. Wysokość udzielonej dotacji z budżetu [nazwa JST] nie może przekroczyć **…%** całkowitych kosztów zadania.

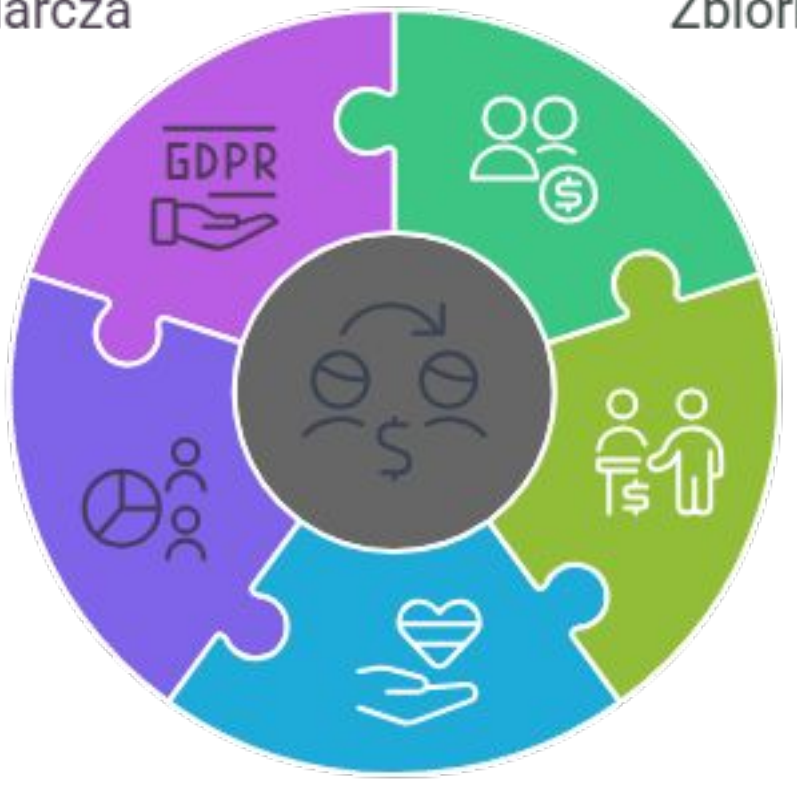
2.Wkład oferenta może pochodzić z :

a. wkładu własnego osobowego,
b. wkładu własnego rzeczowego
c. świadczenia pieniężne od odbiorców zadania

3.[nazwa jst] dopuszcza możliwość zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł.

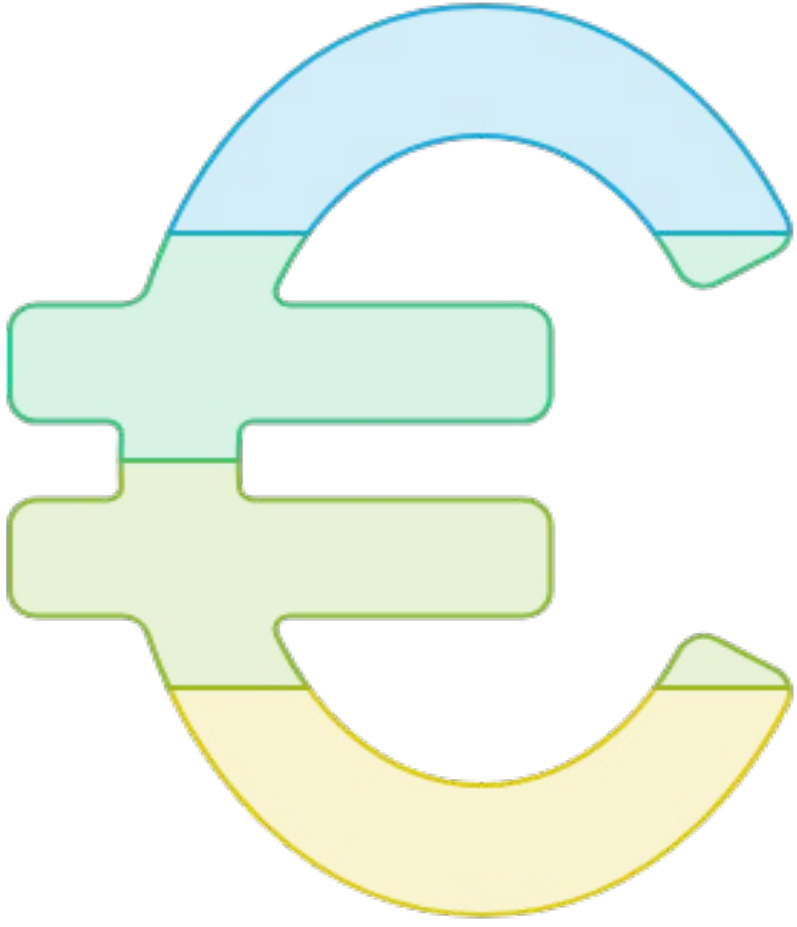
4. Informację o dokonaniu zastąpienia wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi zawiera się w ofercie realizacji zadania publicznego.

Środki finansowe własne

Made with Napkin

Środki finansowe pochodzące z innych źródeł

Dotacje publiczne

Środki od rządu

dotacje prywatne

Dotacje od fundacji prywatnych np. Fundacja BNP

Nawiązki sądowe

Inne źródła

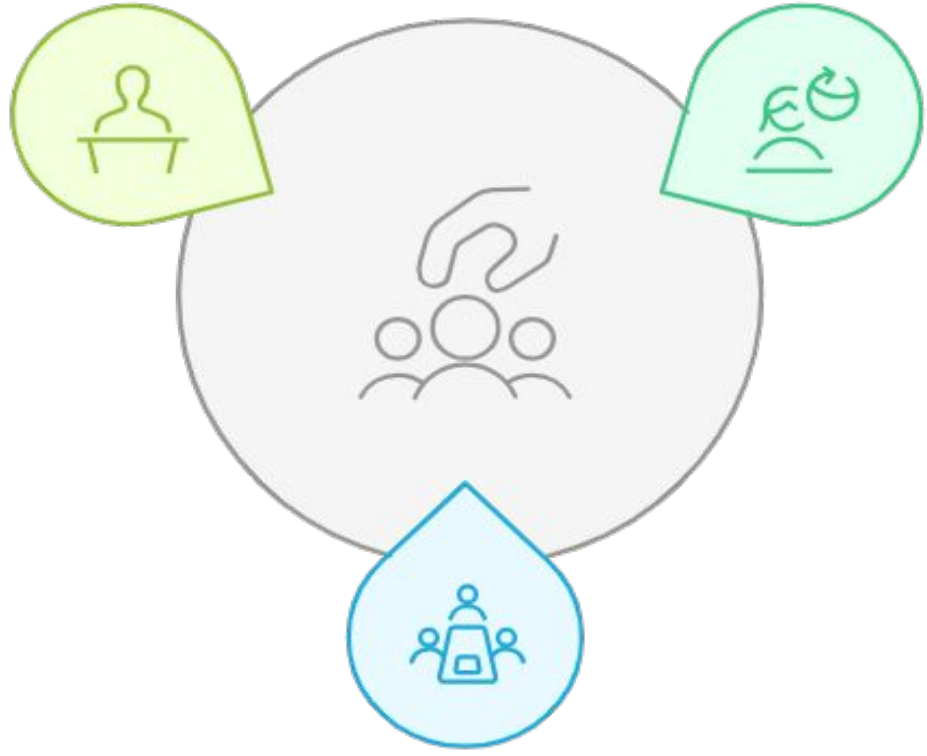
umowy csr

Made with Napkin

Wkład własny niefinansowy - osobowy

Praca Członków Organów

Praca wykonywana przez członków organów zarządzających

Praca Wolontariuszy

Praca wykonywana przez wolontariuszy zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego

Praca Członków Stowarzyszenia

Praca wykonywana przez członków stowarzyszenia

Wkład własny niefinansowy - osobowy

Wkład własny osobowy - praca społeczna :

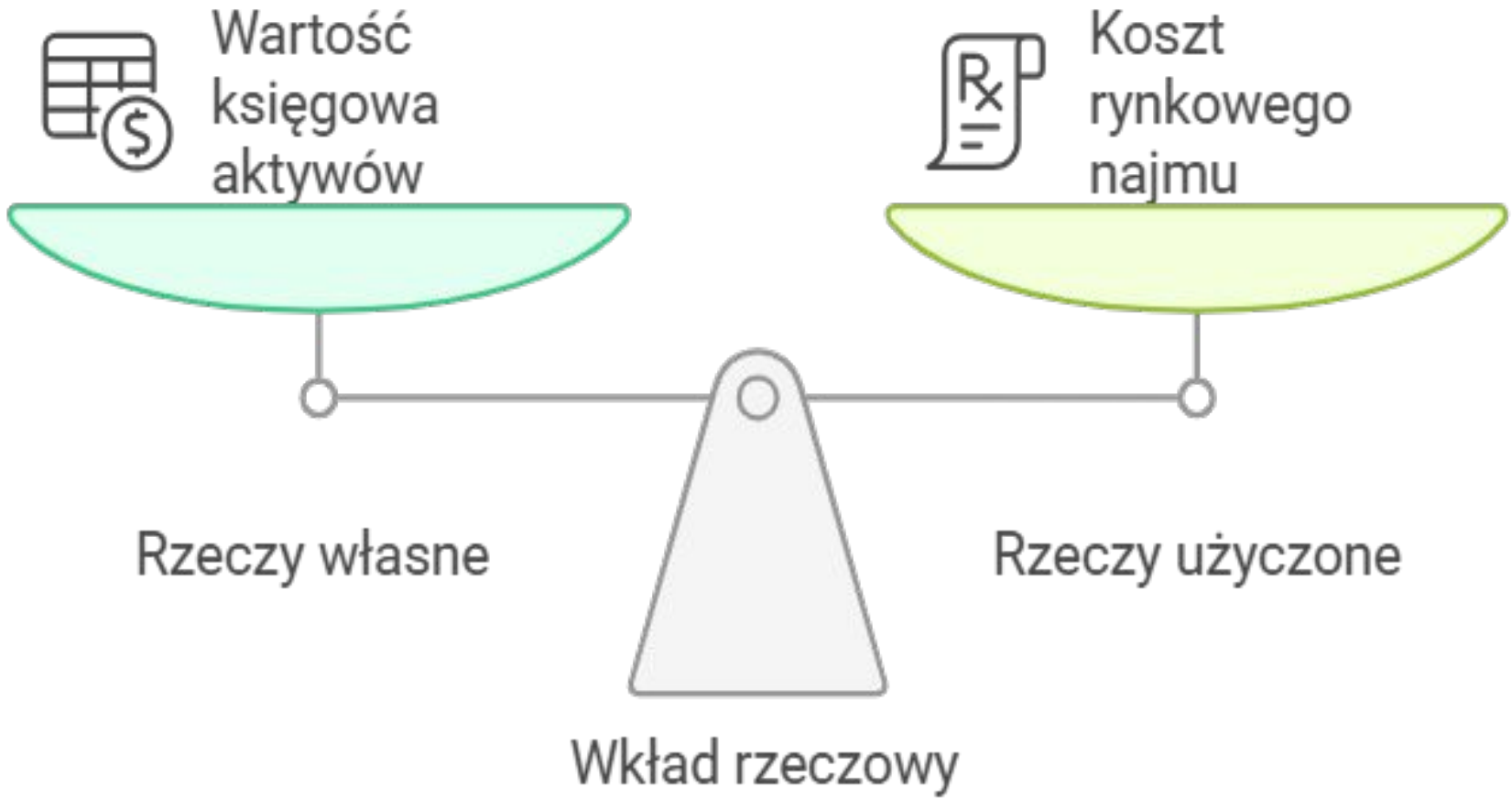
a) praca wolontariuszy – ustawa o działalności pożytku publ.

b) praca społeczna członków:

-) członkowie stowarzyszenia
-) członkowie organów (stowarzyszenie i fundacja = członek zarządu lub rady/komisji)

Wycena pracy społecznej = wartość pracy rynkowej

Wkład własny niefinansowy - rzeczowy

Wkład rzeczowy - rzeczy własne

Samochód - własny samochód
Wartość - 60.000 zł
5 lat / 60.000/5 = 12.000 zł / 12 = 1000 zł /30 /~32 zł dziennie

3 godz. na przewóz rzeczy na piknik = 4 zł x 3 godz. = 12 zł

Wkład własny - rzecz użyczone

1. właściciel - os trzecia jest właścicielem np. Jan Kowalski/ firma X
2. użyczenie = umowa użyczenia
3. wartość użyczenia = cena rynkowa (cena lokalna z cennika)

Piknik = użyczony samochód od firmy X = wartość użyczenia = wartość najmu = 3 godz. x 200 zł = 600 zł

Wkład własny niefinansowy - rzeczowy

Wkład rzeczowy = musi mieć wartość księgową = środki trwałe

Zasób rzeczowy = rzeczy, które pozwalają zrealizować zadania

Wkład rzeczowy a rzeczy użyczone = cena rynkowa najmu

Wkład zasady zmiany źródła umowa

§ 3 Finansowanie zadania publicznego

7. Wysokość środków ze źródeł, o których mowa w ust. 5 pkt 1 *(finansowe)*, oraz wartość wkładu osobowego oraz wkładu rzeczowego, o których mowa w ust. 5 pkt 2 i 3, może się zmieniać, o ile nie zmniejszy się suma wartości tych środków w stosunku do wydatkowanej kwoty dotacji.

8. Naruszenie postanowień, o których mowa w ust. 4–7, uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości

Świadczenie pieniężne od uczestników zadania

Świadczenie pieniężne od uczestnika zadania

Odpłatność = świadczenie wzajemne

Dotyczy wszelkich pobranych świadczeń za usługi, niezależnie od nazwy.

Płatność za usługi

odpłatność wnoszą uczestnicy

Odpłatność = odpłatna działalność statutowa pożytku publicznego

Prowadzona zgodnie z ustawą i statutem lub innym aktem

Świadczenia pieniężne a czas wydatkowania

par. 10 pkt.

1. Przyznane środki finansowe dotacji określone w § 3 ust. 1 oraz uzyskane w związku z realizacją **zadania przychody,** w tym odsetki bankowe od przekazanej dotacji, Zleceniobiorca(-cy) jest/są zobowiązany(-ni) wykorzystać w terminie:

   1) 14 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego15),

   – nie później jednak niż do dnia 31 grudnia każdego roku, w którym jest realizowane zadanie publiczne.

5. Niewykorzystane przychody i odsetki bankowe od przyznanej dotacji podlegają zwrotowi

Ogłoszenie konkursowe
Zasady dokonywania zmian

Zapisy umów : § 5 Dokonywanie zmian w zakresie finansowym oferty

1. Dopuszcza się **dokonywanie przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów** określonymi w kalkulacji przewidywanych kosztów, w wielkościach i na zasadach określonych w **Regulaminie konkursu/ogłoszeniu o konkursie/dokumentacji konkursowej**.

2. Naruszenie postanowienia, o którym mowa w ust. 1, uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości.

Ogłoszenie konkursowe - zasady dokonywania zmian finansowych

Przykład 1 : xxx % od wartości kosztu NIE STOSOWAĆ

*W trakcie realizacji zadania mogą być **dokonywane przesunięcia w zakresie poszczególnych kosztów oraz pomiędzy działaniami**.*

*Zmiany powyżej 10 % wartości kosztu wymagają zgody Miasta oraz formy aneksu do umowy. Pisemnej zgody wymaga również utworzenie **nowej pozycji budżetowej***

Przykład 2 :

Oferent może dokonywać przesunięć pomiędzy kosztami działań oraz pomiędzy działaniami w sposób dowolny o ile nie narusza to istoty zadania i zapewnia realizację działań i rezultatów.

Przesunięcia nie mogą zwiększać kosztów osobowych i administracyjnych oraz wydatków o charakterze majątkowym wskazanych w budżecie oferty zadania publicznego cz. V A.

Uwaga: jest to zapis rekomendowany i dający możliwość dostosowania wydatków do potrzeb przy zachowaniu spójności działań i rezultatów

Ogłoszenie konkursowe:
zasady dokonywania zmian rzeczowych

Zapisy umów : § 6 Dokonywanie zmian w zakresie rzeczowym oferty

UWAGA tego zapisu nie ma w ramowym wzorze umowy, należy go dodać !

UWAGA: brak zapisu w ogłoszeniu/umowie o zasadach dokonywania zmian merytorycznych = konieczność sporządzania aneksu do każdej zmiany !!!

Ogłoszenie konkursowe:
zasady dokonywania zmian rzeczowych

Przykład:

W trakcie realizacji zadania mogą być dokonywane zmiany w zakresie sposobu i terminu realizacji zadania.

Zmiany istotne wpływające na sposób realizacji zadania wymagają zgłoszenia w formie pisemnej i uzyskania zgody Gminy/Miasta przed ich wdrożeniem.

Do zmian takich zalicza się np. dodanie nowego działania, rezygnację z realizacji działania, zmianę wpływającą na rezultaty zadania

UWAGA: brak zapisu w ogłoszeniu/umowie o zasadach dokonywania zmian merytorycznych = konieczność sporządzania aneksu do każdej zmiany !!!

Kryteria oceny - co zmienia nowelizacja

Art. 15. 1. Organ administracji publicznej przy rozpatrywaniu ofert:

1) ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3;
2) ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania;
3) ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których organizacja pozarządowa lub podmioty określone w art. 3 ust. 3 będą realizować zadanie publiczne;
4) w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 4a zdanie drugie oraz ust. 4b – uwzględnia zapewniany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego;
5) uwzględnia zapewniane przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 wkłady rzeczowe lub osobowe służące realizacji zadania publicznego;
6) uwzględnia analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, które w latach poprzednich realizowały zlecone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków.

Kryteria oceny - co zmienia nowelizacja

Art. 15. 1. Organ administracji publicznej przy rozpatrywaniu ofert:

4. w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 4a zdanie drugie oraz ust. 4b – uwzględnia zapewniany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego;
5. uwzględnia zapewniane przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 wkłady rzeczowe lub osobowe służące realizacji zadania publicznego;

Jak zapisać kryterium, żeby nie promować wkładu pochodzącego ze środków finansowych ??

planowany przez oferenta wkład rzeczowy lub osobowy lub udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego

Zmiana art. 19 a - co zmienia się w trybie “małych grantów”

Tryb 19 a) nowelizacja

Stare zapisy:

Zakres Geograficzny

Zadanie musi być lokalne lub regionalne

Ograniczenie Czasowe

Zadanie musi być zakończone w ciągu 90 dni

Limit Dotacji

Maksymalna dotacja wynosi 10.000 zł

Limit Organizacyjny

Organizacja może otrzymać do 20.000 zł rocznie

Nowe zapisy:

Zakres Geograficzny

Zadanie musi być lokalne lub regionalne

Ograniczenie Czasowe

BRAK

Limit Dotacji

Maksymalna jednorazowa dotacja wynosi 20.000 zł

Limit Organizacyjny

Organizacja może otrzymać do 40.000 zł rocznie

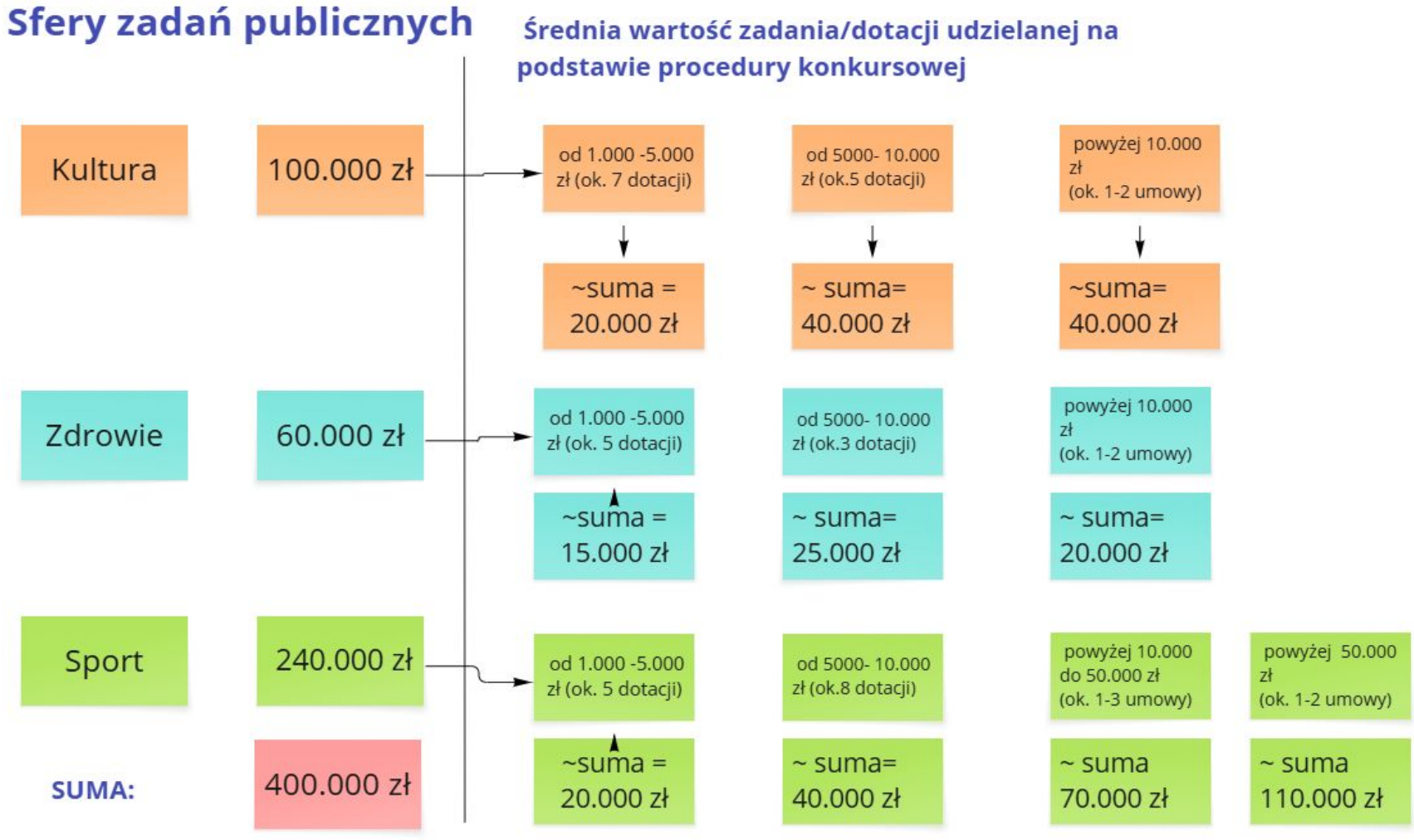
Made with Napkin

Tryb 19 a) nowelizacja

Wysokość środków finansowych przyznanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć **30 % dotacji** planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.

Zlecenie zadań - przykład samorząd X

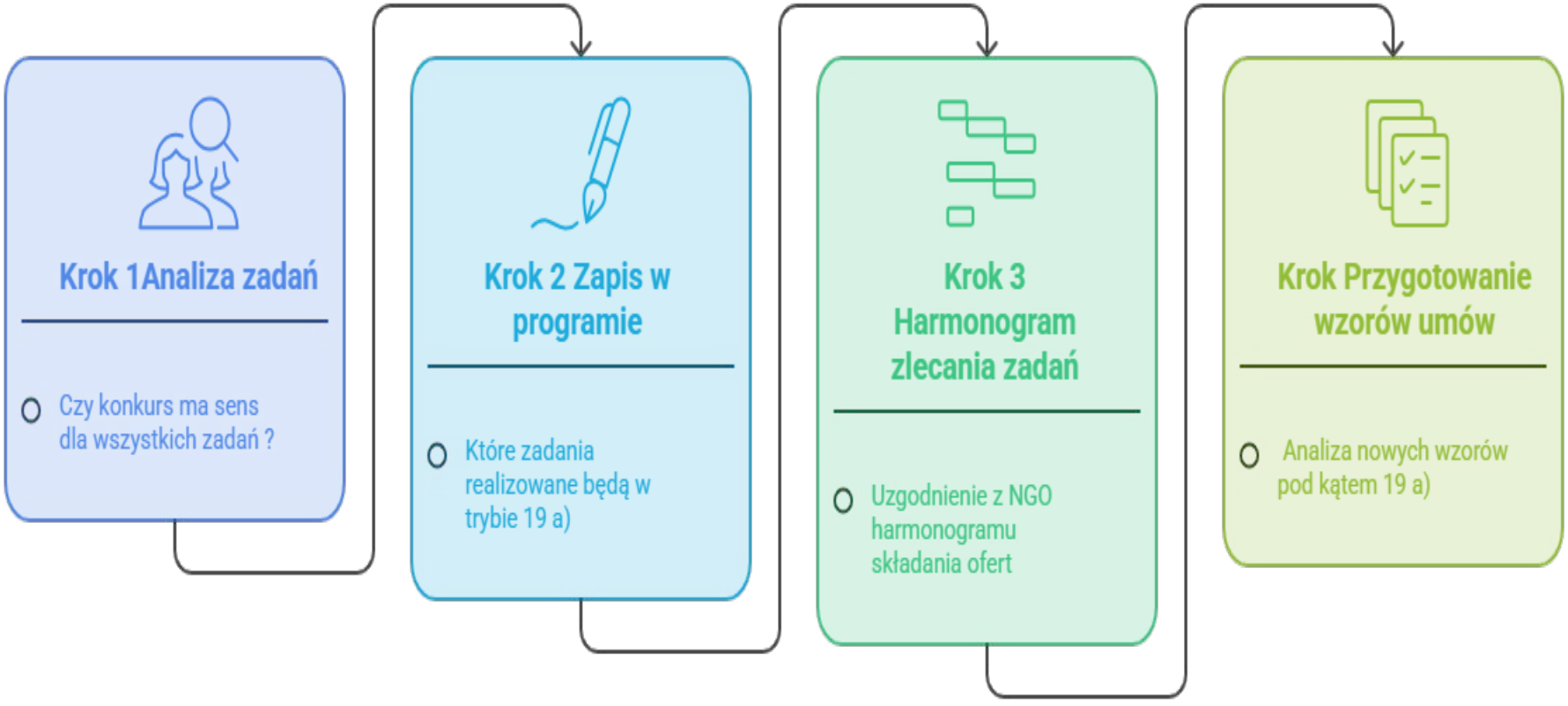

Uproszczenie zlecenia - art. 19 a) po nowelizacji

Tryb 19a) a konkurs analiza

Czy konkurs ofert nadal ma sens ?

Made with Napkin

Krok 1 Analiza zadań obecnie realizowanych w naszej społeczności

Czy wprowadzona nowelizacja nie daje nam możliwości wyłączenia części zadań z trybu konkursowego ?
Czy zmiana ta przyniesie nam wartość w postaci uproszczenia współpracy ?
Czy chcemy dokonać zmiany ?

Przykład 1 : czy corocznie zalecane zadanie z zakresu np. kultury obejmujące jesienny przegląd twórczości lokalnej, którego wartość zadania dotychczas wynosiła np. 18.000 zł musi być w konkursie ?

Przykład 2: czy działanie naszego lokalnego stowarzyszenia diabetyków, które na działania roczne otrzymuje dotację o wartości 12.000 zł nadal musi być realizowane w trybie konkursowym ?

Krok 2 Zapis w programie współpracy

Tryb 19 a) a zasada jawności

PW wskazuje jakie zadania będą zlecane w trybie art. 19a)

Proces oceny oferty w trybie art. 19a

Złożenie oferty

Organizacja składa ofertę na wzorze dla art.19a)

Ocena celowości

Samorząd ocenia celowość oferty
a) celowa jest publikowana
b) niecelowa odrzucona wraz z uzasadnieniem

Publikacja oferty

Celowa oferta jest publikowana na 7 dni

Zgłaszanie uwag

każdy może zgłosić uwagi, w tym samorząd

Rozpatrzenie uwagi

Samorząd może "negocjować" zakres rzeczowy i finansowy - nie można zmienić istoty zadania
Brak porozumienia = odrzucenie oferty

Podpisanie umowy

Krok 3 Harmonogram zlecania zadań z trybu z art. 19a)

Co można uregulować ?:

a) kiedy jakie zadania będą realizowane
b) kiedy najpóźniej powinny być złożone oferty przez NGO
c) jakie terminy realizacji zadania powinny być określony by realizacja była możliwa
d) kiedy powinny być najpóźniej podpisane umowy na realizację zadania w trybie 19a)

UWAGA:

wszystkie terminy wskazane w harmonogramie mają charakter instrukcyjny

Wspólny harmonogram to element realizacji zasady partnerstwa, jawności i efektywności

Krok 4 Przygotowanie umów na realizację zadań w trybie 19a)

Co należy uregulować w umowach :

1. Nowe zasady wnoszenia wkładu do zadania zgodnie ze zmianą art. 5 ust. 4a
2. Zasady dokonywania zmian finansowanych w ofertach
3. Zasady dokonywania zmian merytorycznych w ofertach

Dziękuję za uwagę

Łukasz Waszak
waszak.lukasz@gmail.com